

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Верховна Рада України
народному депутату України
Констанкевич І. М.**

Щодо розгляду депутатського запиту

Шановна Ірино Мирославівно!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. А. Шмигала від 14.12.2020 № 50348/2/1-20 до листів Голови Верховної Ради України від 04.12.2020 № 11/10-405 та Апарату Верховної Ради України від 11.12.2020 № 11/6-2020/237602, та листа Голови Верховної Ради України від 04.12.2020 № 11/10-406 Мінекономіки опрацювало Ваш запит від 03.12.2020, оголошений на засіданні Верховної Ради України 4 грудня 2020 року, щодо удосконалення законодавства в сфері публічних закупівель із надання послуг харчування у закладах освіти та в межах компетенції повідомляє.

Відносини у сфері публічних закупівель регулюються Законом України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон), який визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад.

При цьому відповідно до частини першої статті 41 Закону договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та Господарського кодексу України (далі – ГК України) з урахуванням особливостей, визначених Законом.

Вимоги до предмета закупівлі (зокрема, його якісні характеристики та перелік документів, що їх підтверджують) та кваліфікаційні вимоги до учасника визначаються замовником у тендерній документації, порядок складання якої визначено статтею 22 Закону.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

3301-02/74718-01 від 17.12.2021
16:20:07

Так, замовник установлює один або декілька з таких кваліфікаційних критеріїв, як наявність обладнання та матеріально-технічної бази, наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору, а також визначає перелік документів, що підтверджують інформацію учасників про відповідність їх таким критеріям.

Крім того, статтею 27 Закону замовнику надано право вимагати від переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі внесення ним не пізніше дати укладення договору про закупівлю забезпечення виконання цього договору, якщо внесення такого забезпечення передбачено тендерною документацією або в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі.

Поняття забезпечення виконання зобов'язання (забезпечення виконання господарських зобов'язань) визначено у Главі 49 ЦК України та Главі 22 ГК України.

Порядок повернення забезпечення виконання договору про закупівлю визначений частиною другою статті 27 Закону, зокрема замовник повертає забезпечення виконання договору про закупівлю після виконання переможцем процедури закупівлі/спрощеної закупівлі договору про закупівлю, або за рішенням суду щодо повернення забезпечення договору у випадку визнання результатів процедури закупівлі/спрощеної закупівлі недійсними або договору про закупівлю нікчемним, або ж згідно з умовами, зазначеними в договорі про закупівлю.

З огляду на зазначене, встановлення замовником вимог щодо забезпечення виконання договору під час здійснення закупівель є одним із дієвих засобів фінансового впливу на недобросовісних учасників, що не виконують своїх зобов'язань за договором.

Звертаємо увагу, що тендерна документація повинна містити проект договору про закупівлю, в якому серед іншого може бути визначений порядок приймання наданих послуг (поставлених товарів) та дії замовника у разі, якщо такі послуги (товари) не відповідають визначеним вимогам щодо якості.

Крім того слід зауважити, що Розділом V ГК України встановлена відповідальність за правопорушення у сфері господарювання. Так, відповідно до частини першої статті 216 ГК України учасники господарських відносин несуть господарсько-правову відповідальність за правопорушення у сфері господарювання шляхом застосування до правопорушників господарських санкцій на підставах і в порядку, передбачених цим Кодексом, іншими законами та договором.

Відповідно до частин першої та другої статті 217 ГК України господарськими санкціями визнаються заходи впливу на правопорушника у сфері господарювання, в результаті застосування яких для нього настають несприятливі економічні та/або правові наслідки. У сфері господарювання застосовуються такі види господарських санкцій: відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції.

При цьому оперативно-господарські санкції застосовує сторона, яка потерпіла від правопорушення, у позасудовому порядку та без попереднього пред'явлення претензії порушнику зобов'язання, що є важливим для реалізації цього механізму на практиці в публічних закупівлях.

Відповідно до частини другої статті 235 ГК України до суб'єкта, який порушив господарське зобов'язання, можуть бути застосовані лише ті оперативно-господарські санкції, застосування яких передбачено договором.

Тобто для застосування оперативно-господарських санкцій вони мають бути обов'язково визначені в договорі.

Отже, оскільки проект договору складається замовником самостійно під час розроблення тендерної документації, замовникам слід урахувати можливість застосування господарських санкцій за невиконання або неналежне виконання зобов'язань, а також можливість встановлення вимог щодо надання учасниками забезпечення виконання договору про закупівлю, керуючись при цьому принципами здійснення закупівель, зокрема такими як максимальна економія та ефективність, запобігання корупційним діям і зловживанням, та передбачати відповідні умови їх застосування у проекті договору про закупівлю.

Поряд з цим, статтею 17 Закону передбачено, що замовник може прийняти рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та може відхилити тендерну пропозицію учасника в разі, якщо учасник процедури закупівлі не виконав свої зобов'язання за раніше укладеним договором про закупівлю з цим самим замовником, що призвело до його дострокового розірвання, і було застосовано санкції у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків – протягом трьох років з дати дострокового розірвання такого договору.

Крім того, відповідно до Закону якщо договір був розірваний з вини учасника (через невиконання ним своїх зобов'язань), замовник може укласти прямий договір або договір за переговорною процедурою закупівлі та здійснити закупівлю необхідних послуг з харчування на період проведення нової процедури закупівлі та укладання договору, а саме:

- відповідно до пункту 3 частини сьомої статті 3 Закону придбання замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, що встановлена у пунктах 1 та 2 частини першої цієї статті, здійснюється без застосування порядку проведення спрощених закупівель, встановленого Законом, у разі, якщо існує нагальна потреба у здійсненні закупівлі у зв'язку із розірванням договору про закупівлю з вини учасника на строк, достатній для проведення тендера, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі про закупівлю, який розірваний з вини такого учасника;

- відповідно до пункту 3 частини другої статті 40 Закону переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі якщо у замовника виникла нагальна потреба здійснити закупівлю у разі розірвання договору про закупівлю з вини учасника на строк, достатній для проведення тендера, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі про закупівлю, який розірваний з вини такого учасника. Застосування переговорної процедури закупівлі в такому випадку здійснюється за рішенням замовника щодо кожного тендера.

Ураховуючи зазначене, питання відповідальності учасників закупівель за невиконання умов договору, а також можливості швидкого здійснення закупівель для забезпечення безперебійного надання послуг з харчування дітей у закладах освіти наразі врегульовані ГК України, ЦК України, а також законодавством у сфері закупівель та не потребують внесення змін до законодавства.

Разом з тим, однією з основних функцій Уповноваженого органу, що встановлені статтею 9 Закону, є розроблення спільно з іншими органами методологій щодо особливостей здійснення закупівель у різних сферах та їх оприлюднення на інформаційному ресурсі Уповноваженого органу.

Так, наказом Мінекономіки від 20.07.2020 № 1347 було створено робочу групу з питань розроблення методології щодо особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти, до складу якої увійшли представники Мінекономіки, Міністерства науки і освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Держпродспоживслужби та Держаудитслужби. Основним завданням робочої групи було визначено напрацювання пропозицій щодо особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти.

Крім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 1008 затверджено план заходів з реформування системи шкільного харчування, яким, зокрема, визначено заходи та строки їх реалізації.

За результатами проведеної роботи та на виконання пункту 4 зазначеного розпорядження, з метою підвищення ефективності закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти та дотримання принципів здійснення публічних закупівель наказом Мінекономіки від 30.10.2020 № 2208 було затверджено Методичні рекомендації щодо методології особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти (далі – Методичні рекомендації).

Методичні рекомендації, зокрема, містять конкретизовані рекомендації щодо встановлення вимог до учасників процедури закупівлі та предмета закупівлі, що можуть використовуватися замовниками під час підготовки тендерної документації, ураховуючи очікувану вартість предмета закупівлі, обсяги закупівлі та специфіку предмета закупівлі в конкретних випадках.

Методичні рекомендації розміщені на сайті Мінекономіки за посиланням <https://cutt.ly/hhA4KCP> та можуть використовуватися замовниками під час організації та проведення закупівель послуг з харчування в закладах освіти.

Поряд з цим інформуємо, що на час підготовки відповіді інформація від Мінсоцполітики та Волинської обласної державної адміністрації не надходила.

З повагою

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

297992

Кореспонденти Петрашко І. Р. Міністерство розвитку економіки,
торгівлі та сільського господарства України (всього
1)

Вид документа Відповідь на депутатський запит

**Вих. № та дата
кореспондента
№ ДСК** 3301-02/74718-01 від 17.12.2020

**Реєстр. № та
дата реєстрації
Арк./прим.** 244643 від 18.12.2020
5/1

Стислий зміст На № 11/10-406 від 04.12.2020. Про розгляд
депутатського запиту н. д. України Констанкевич
І.М.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис